

Projekt

z dnia 20 czerwca 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR IV/28/2024
RADY GMINY BRALIN**

z dnia 28 czerwca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bralin na lata 2024 - 2030**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn.zm.) oraz art. 6 ust. 2, pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z późn. zm.) **Rada Gminy Bralin uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bralin na lata 2024 - 2030, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bralin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ
OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ W GMINIE BRALIN
NA LATA 2024-2030**

Bralin 2024

Wprowadzenie

Zapobieganie przemocy wymaga opracowania i realizowania szerokiego programu, który przyczyni się do poprawy poczucia bezpieczeństwa osób doznających lub zagrożonych przemocą domową. Zadaniem programu jest zmiana postaw prezentowanych wobec kwestii przemocy, zarówno w świadomości osób doznających przemocy, stosujących przemoc, będących świadkami przemocy, jak również przedstawicieli służb powołanych do niesienia pomocy w tym obszarze.

Niniejszy program ma stanowić strategiczny plan działań przeciwdziałających zjawisku przemocy i ma być realizowany wielopoziomowo przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do udzielania pomocy i wsparcia na rzecz zapobiegania zjawisku i zwalczania przemocy domowej. Zakłada się, że jego realizacja usprawni lokalny system przeciwdziałania przemocy i ograniczy zjawisko jej występowania.

Założenia ramowe

W 2023 r. uchwalono zmiany do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, która wprowadziła do porządku prawnego wiele rozwiązań, ich celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r. nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej na poziomie lokalnym.

Program zakłada kontynuację działań mających na celu ochronę i pomoc osób doznających przemocy domowej, podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej, podnoszenie jakości profesjonalizmu służb zajmujących się pomocą i wsparciem oraz przeciwdziałaniem przemocy domowej.

W programie przedstawiono charakterystykę przemocy domowej. Omówiona została diagnoza zjawiska przemocy domowej oraz przemocy przejawiającej się w szkołach na terenie Gminy Bralin. W dalszej kolejności przedstawione zostały cele programu i obszary działania. Wskazane zostały źródła finansowania działań oraz warunki monitoringu i ewaluacji programu.

Charakterystyka przemocy

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- ✓ narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- ✓ naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- ✓ powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ✓ ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- ✓ istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Przemoc domowa jest:

- ✓ intencjonalna – jest zamierzonym działaniem, którego celem jest podporządkowanie osoby, wobec której stosuje się przemoc,
- ✓ wykorzystuje przewagę sił uniemożliwiając obronę i opiera się na władzy i kontroli,
- ✓ narusza prawa i dobra osobiste,
- ✓ powoduje cierpienie i ból,
- ✓ ogranicza możliwości i narusza prywatność.

Doświadczenie przemocy domowej jest wyjątkowo trudną sytuacją – osoby bliskie, które zamiast być źródłem miłości i oparcia stanowią realne zagrożenie dla zdrowia i życia.

Przemoc domowa występuje we wszystkich grupach społecznych, niezależnie od poziomu wykształcenia i statusu materialnego. Może pojawić się na każdym etapie związku. Jej istotą jest uzyskanie kontroli i władzy. Osoba stosująca przemoc dąży do zbudowania przewagi sił i do władzy – po to, aby pozbawić osobę doświadczającą przemocy możliwości samostanowienia i obrony swoich praw.

Cykle przemocy

Przemoc domowa powtarza się i nasila wraz z upływem czasu. Związki w których istnieje przemoc, przechodzą zazwyczaj przez trzy fazy tzw. cyklu przemocy:

faza narastającego napięcia: wyczuwalny wzrost napięcia, narastające sytuacje konfliktowe, których przyczyny mogą tkwić poza rodziną, najczęściej są to błahostki, drobne nieporozumienia, które wzmagają napięcie. Osoba doznająca przemocy podejmuje próby rozładowania napięcia, uspokojenia partnera poprzez spełnianie jego żądań i oczekiwań – to błędne przekonanie, że w ten sposób można uniknąć przemocy.

faza ostrej (gwałtownej) przemocy: następuje wybuch agresji słownej i fizycznej; dochodzi do gorącej przemocy; sprawca zmienia się w kata, może dokonać strasznych czynów, nie zwracając uwagi na krzywdę innych. Zdrowie i życie osoby doznającej przemocy może być zagrożone. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji – osoby doznające przemocy w obawie i poczuciu zagrożenia decydują się wezwać pomoc, zwracają się o wsparcie do bliskich; mogą potrzebować pomocy medycznej.

faza miodowego miesiąca: to czas skruchy i okazywania miłości. Osoba stosująca przemoc próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynna i miła. Pozwala wierzyć, że teraz będzie inaczej i to się więcej nie powtórzy; utrudnia podjęcie decyzji o szukaniu pomocy. Osoba stosująca przemoc nie jest w stanie jednak długo pełnić takiej roli, z jakiegoś powodu znowu narasta napięcie i wszystko zaczyna się od nowa.

Fazy cyklu powtarzają się: napięcie, akt przemocy, okres miodowego miesiąca. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza i dotkliwsza. Osoba stosująca przemoc nie przeprosza już tak gorliwie jak na początku, a fazy pojednania trwają krócej.

Psychologiczne spojrzenie na przemoc domową zwraca naszą uwagę na cierpienie i bezradność osób doznających przemocy, odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne sterujące przemocą oraz złożone procesy interakcji między osobą stosującą przemoc i osobę jej doświadczającą. Psychologiczne zrozumienie przemocy odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu w wyzwalaniu się od przemocy i w naprawianiu szkód, jakie poczyniła w życiu osób doświadczających przemocy.

Rodzaje przemocy

Przemoc domowa może przybierać różną postać. Każdy z rodzajów przemocy może przybierać różne formy. Osoby doznające przemocy domowej rzadko doznają tylko jednego jej rodzaju.

Przemoc fizyczna – to wszelkiego rodzaju bezpośrednie działanie z użyciem siły, którego rezultatem jest nieprzypadkowe zranienie, np. klapsy, potrząsanie, ciągnięcie za włosy, popychanie, obezwładnianie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewanie wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użycie broni, itp. Przemocy fizycznej zawsze towarzyszy przemoc psychiczna.

Przemoc psychiczna – to działanie prowadzące do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby, np. wyśmiewanie, zastraszanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, ubliżanie, narzucanie własnych poglądów, ciągłe krytykowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów, stosowanie gróźb, szantażowanie, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, itp.

Przemoc psychiczna może występować bez udziału przemocy fizycznej.

Przemoc seksualna – to zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew woli, jak również na kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma lub ma obawy dotyczące danego zachowania seksualnego np. nieakceptowane pieszczoty i praktyki seksualne, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, gwałt, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych, uszkodzenia genitaliów, piersi, zmuszanie do oglądania filmów i zdjęć pornograficznych, itp.

Przemoc seksualna występuje wraz z przemocą fizyczną i psychiczną.

Przemoc ekonomiczna – to działanie mające na celu całkowite uzależnienie finansowe, np. odbieranie zarobionych pieniędzy, odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych, uniemożliwienie bądź ograniczanie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych potrzeb rodziny, okradanie, niszczenie przedmiotów, itp.

Cyberprzemoc – to zachowania wykorzystujące środki komunikacji elektronicznej na odległość do zastraszania, nękania, prześladowania, kontrolowania, np. obraźliwe i krzywdzące wiadomości sms, e-maile, rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć.

Zaniedbanie – to ciągłe niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Przemoc domowa jest doświadczeniem traumatycznym, którego skutkiem są zarówno bezpośrednie szkody na zdrowiu fizycznym i psychicznym, jak i poważne długotrwałe problemy ujawniające się w życiu dorosłym. Destrukcyjna siła przemocy niszczy cały system rodzinny, rozsadza go od środka, odbiera poczucie bezpieczeństwa i możliwość prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny.

Przemoc posiada ogromną moc wywierania wpływu na całe funkcjonowanie człowieka, na pracę jego umysłu, na jego procesy emocjonalne, jego świat zewnętrzny – niezwalczana przybiera na sile i eskaluje.

Działania zmierzające do przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są m.in. poprzez procedurę Niebieskich Kart, która obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie, w oparciu o zasady określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa warunki wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”:

- gdy uprawnieni ustawą przedstawiciele służb inicjują procedurę, tj. pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, funkcjonariusz Policji, pracownik socjalny specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, asystent rodziny, nauczyciel wychowawca będący wychowawcą klasy lub nauczyciel znający sytuację domową małoletniego, lekarz, pielęgniarka, położna, ratownik medyczny, przedstawiciel gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, pedagog, psycholog, terapeuta;

- gdy wpływa zgłoszenie i grupa diagnostyczno - pomocowa, po zdiagnozowaniu i ocenie sytuacji, podejmuje decyzję o wszczęciu procedury, bądź odstąpieniu od dalszych działań.

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Bralin

Przemoc domowa jest trudnym do zdiagnozowania problemem z uwagi na jego złożoność i wieloaspektowość. Przemoc domowa to temat, o którym trudno się rozmawia, a jeszcze trudniej bada. Oficjalne statystyki nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy, a problematyka przemocy jest traktowana jako sprawa wstydliva, drażliwa, ukrywana w czterech ścianach domu, czy mieszkania. Zdaniem wielu specjalistów to rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą domową wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce.

Zjawisko przemocy domowej i jego skala w gminie Bralinie została określona na podstawie danych statystycznych pochodzących ze sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i Zespołu Interdyscyplinarnego w Bralinie oraz raportu z badania Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych.

Realizacja procedury Niebieskich Kart w latach 2021 - 2023

W okresie od stycznia 2021 r. do grudnia 2023 r. na terenie Gminy wszczęto łącznie 30 procedur „Niebieskie Karty”.

Tabela1. Liczba procedur Niebieskich Kart na terenie gminy Bralin w latach 2021 – 2023

	2021	2022	2023	Łącznie
Liczba wszczętych procedur	8	11	11	30
Liczba zawiadomień do Prokuratury	1	5	2	8
Liczba zawiadomień do Sądu	1	3	2	6

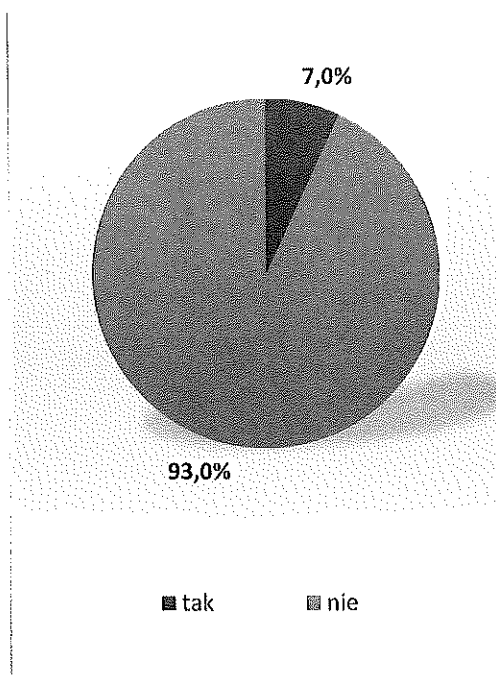
Liczba zawiadomień do GKRPA	6	6	3	15
Liczba działań terapeutycznych	11	11	9	31
Ilość osób objętych procedurą	23	29	20	72
Liczba dzieci w rodzinach	11	12	6	29
Liczba dzieci zabezpieczonych i umieszczonych w pieczy zastępczej	2	1	1	4

Źródło danych: sprawozdawczość Zespołu Interdyscyplinarnego

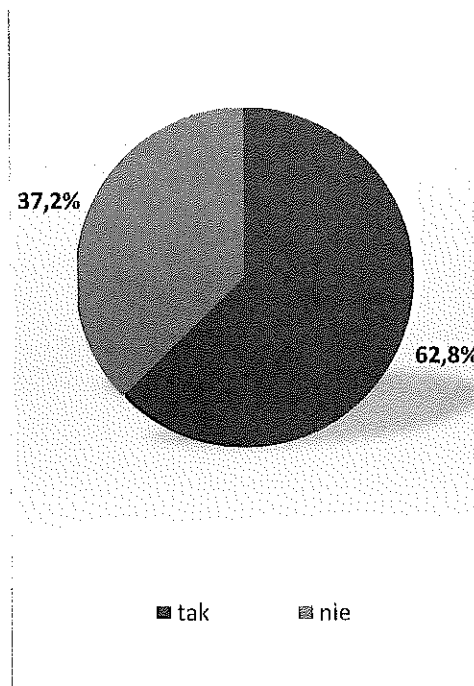
W zdecydowanej większości przypadków osobami stosującymi przemoc byli mężczyźni, w 2 przypadkach sprawcą przemocy była kobieta. Procedura „Niebieskich Kart” w okresie od stycznia 2021 r. do grudnia 2023 r. objęła łącznie liczbę 72 członków rodzin, w których doszło do użycia przemocy, w tym 29 dzieci.

W badaniach lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzonych w 2023 r. zapytano respondentów o doświadczenie i znajomość przypadków występowania problemu, który niejednokrotnie ma swoje źródło w uzależnieniach, tj. przemocy domowej, oraz poproszono o przedstawienie działań, które byłyby najskuteczniejsze w walce z tym zjawiskiem. Uzyskane odpowiedzi przedstawiają poniższe wykresy.

Czy doświadczyła Pani/doświadczył Pan przemocy?

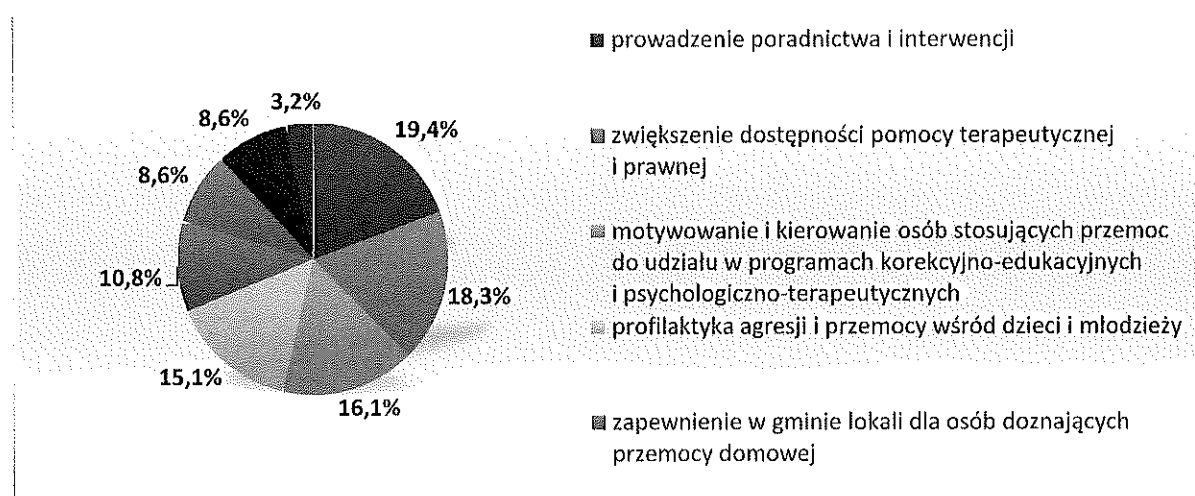
Czy słyszała Pani/słyszał Pan o osobach w gminie, które doświadczyły przemocy?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym w 2023 r.

Zdecydowana większość badanych (93%) odpowiedziała, że nie doświadczyła przemocy. Jednocześnie 62,8% ankietowanych odpowiedziało, że słyszało o osobach w gminie, które doświadczyły tego problemu.

Badani zapytani zostali również jakie kroki byłyby najskuteczniejsze w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?

Źródło danych: Badania ankietowe przeprowadzone w środowisku lokalnym w 2023 r.

Zdaniem respondentów, by skutecznie przeciwdziałać przemocy domowej, należy przede wszystkim prowadzić poradnictwo i interwencje (19,4%), zwiększyć dostępność pomocy terapeutycznej i prawnej (18,3%), motywować i kierować osoby stosujące przemoc do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych (16,1%) oraz prowadzić profilaktykę agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży (15,1%).

Diagnoza problemu przemocy w szkołach na terenie gminy Bralin

Często przemoc domowa jest źródłem agresji ujawniającej się w szkole. Poziom agresywności dorastającej młodzieży wzrasta; coraz liczniejsze są również akty przemocy dokonywane przez dzieci i młodzież wobec ich rówieśników. Zachowania te najczęściej są powielaniem zachowań rodziców, którzy uczą swoje dzieci niewłaściwych wzorców postępowania, reagowania, czy wchodzenia w kontakty z innymi ludźmi.

Na początku każdego roku szkolnego w szkołach przeprowadzane jest badanie sytuacji wychowawczej. Uczniowie są pytani o zjawisko przemocy. Z przeprowadzanych badań wynika, że najczęstszą formą przemocy w szkole jest przemoc werbalna (wyzwiska, plotki) oraz psychiczna (np. izolowanie od grupy). Zdarzają się przypadki przemocy fizycznej (bójki), które są na bieżąco rozwiązywane. Edukacja uczniów dotycząca zagadnień przemocy najczęściej jest poruszana na lekcjach wychowawczych oraz przy realizacji innych tematów np. na lekcjach języka polskiego. W szkołach zatrudniony jest pedagog oraz psycholog, którzy w swoim planie pracy uwzględniają działania na rzecz zwalczania przemocy. Specjaliści prowadzą obserwację uczniów, udzielają pomocy w formie porad i konsultacji. W szkołach organizowany jest Tydzień Profilaktyki, podczas którego uczniowie biorą udział w warsztatach profilaktycznych oraz w spotkaniach ze specjalistami zawodowo zajmującymi się kwestiami przemocy.

Alkoholizm, narkomania jako przyczyny przemocy domowej

Alkoholizm, narkomania i przemoc domowa są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie, a także zdolność do konkurencji na rynku pracy.

Przemoc jest problemem mającym często swoje źródło w uzależnieniach i ubóstwie, choć występuje również w rodzinach o wysokim statusie społecznym. Doznającymi przemocy są niejednokrotnie osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne od osoby stosującej przemoc. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby z niepełnosprawnością, starsze i chore.

Prowadzenie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych należy do zadań własnych gminy. Działania te podejmowane są w oparciu o gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej oraz przy wykorzystaniu zaplanowanych w ich ramach środków finansowych.

Obok Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych istotną rolę w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy domowej na terenie gminy odgrywają: w Bralinie – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i działający przy nim Zespół Interdyscyplinarny, Posterunek Policji; w Kępnie – Ośrodek diagnostyczno-terapeutyczny „Remedium” – Poradnia Leczenia Uzależnień, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i działający w jego ramach Punkt Interwencji Kryzysowej, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Słupi oraz Gminny Ośrodek Wsparcia Rodziny w Kryzysie w Mianowicach.

Dane szczegółowe na temat podmiotów mogących wspierać mieszkańców gminy z problemami uzależnień i przemocy domowej przedstawia poniższa tabela.

Podmioty mogące wspierać mieszkańców gminy z problemami uzależnień i przemocy domowej

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bralinie	ul. Rynek 3, 63-640 Bralin
Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w Bralinie	ul. Rynek 3, 63-640 Bralin
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie	ul. 3 Maja 9, 63-640 Bralin
Zespół Interdyscyplinarny w Bralinie	ul. 3 Maja 9, 63-640 Bralin
Ośrodek diagnostyczno-terapeutyczny „Remedium” w Kępnie – Poradnia Leczenia Uzależnień	ul. Graniczna 21a, 63-600 Kępno
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie	ul. Sienkiewicza 26, 63-600 Kępno
Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kępnie	ul. Sienkiewicza 26, 63-600 Kępno
Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Słupi	Słupia, ul. Katowicka 10, 63-604 Baranów
Gminny Ośrodek Wsparcia Rodziny w Kryzysie w Mianowicach	Mianowice 3D, 63-600 Kępno
Posterunek Policji w Bralinie	ul. Namysłowska 13, 63-640 Bralin
Komenda Powiatowa Policji w Kępnie	Chojęcin-Szum 8a, 63-600 Kępno

W Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym w Bralinie usługi świadczą: certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień, psycholog i pracownik socjalny. W latach 2021-2023 wsparciem w Punkcie objęto odpowiednio 28, 35 i 36 osób z problemem alkoholowym, odpowiednio 14, 22 i 9 dorosłych członków rodzin osób z problemem alkoholowym (w tym współuzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików), oraz osób doznających przemocy w rodzinie.

Działalność profilaktyczna z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej w gminie prowadzona jest głównie w funkcjonujących na jej terenie placówkach oświatowych i obejmuje m.in. organizowanie i realizowanie programów profilaktycznych, jednorazowych prelekcji i pogadanek, festynów i innych imprez plenerowych, konkursów, pozalekcyjnych zajęć sportowych, kolonii dla dzieci oraz warsztatów i szkoleń z zakresu profilaktyki problemowej dla rodziców, nauczycieli i wychowawców.

Założenia programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej opracowany został w oparciu o Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 i zgodny jest z jego kierunkami działań oraz odpowiada na potrzeby Gminy Bralin określone na podstawie przeprowadzonej diagnozy zjawiska.

Biorąc pod uwagę diagnozę zjawiska na terenie Gminy Bralin można przyjąć pewne rekomendacje do określenia kierunków działań profilaktycznych i zaradczych w celu przeciwdziałania przemocy domowej i zwiększania możliwości radzenia sobie z przemocą domową:

- ✓ Organizowanie spotkań z mieszkańcami i prowadzenie edukacji informacyjnej w zakresie radzenia sobie z przemocą domową, rozpoznawania mechanizmów, itp.
- ✓ Rozpowszechnianie informacji na temat instytucji świadczących pomoc osobom doznającym przemocy i osobom stosującym przemoc.
- ✓ Prowadzenie działań edukacyjno - informacyjnych w szkołach wśród kadry pedagogicznej.
- ✓ Podejmowanie działań na rzecz lokalnych rodzin w zakresie wzmocnienia więzi rodzinnych i kształtowania umiejętności rodzicielskich.

- ✓ Prowadzenie działań edukacyjno - informacyjnych w szkołach wśród dzieci i młodzieży, w tym: realizacja programów profilaktycznych, programów wzmacniających kompetencje życiowe i społeczne oraz sposoby radzenia sobie w trudnych sytuacjach, programów rozwijających praktyczne umiejętności w zakresie radzenia sobie ze stresem, nauką asertywności, konstruktywnym wyrażaniem emocji i potrzeb, rozwojem empatii i poszerzaniem perspektyw, itp.
- ✓ Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli.

Zakłada się, że Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bralin na lata 2024 - 2030 będzie miał charakter interdyscyplinarny i realizowany będzie przez wszystkie instytucje i organizacje (w szczególności te lokalne) zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania i ograniczania przemocy w rodzinie.

Realizatorem Programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bralinie.

Adresaci programu

Program skierowany jest do:

- 1) ogółu społeczności lokalnej, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
- 2) osób doznających przemocy domowej,
- 3) osób stosujących przemoc domową,
- 4) świadków przemocy domowej,
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

Cele programu i obszary działania

Problem przemocy wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Dlatego też realizacja programu powinna uwzględnić działania w sferach prewencji, prawa, zdrowia, edukacji, pracy socjalnej.

Celem głównym programu jest ograniczenie zjawiska oraz skutków przemocy domowej w gminie Bralin poprzez stworzenie jednolitego systemu interwencji i wsparcia dla osób dotkniętych bądź zagrożonych przemocą domową.

Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych:

- ✓ Rozwój ofert dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc, w tym działania podejmowane w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy świadkom przemocy domowej, osobom doznającym przemocy domowej oraz na rzecz osób stosujących przemoc domową,
- ✓ Wdrożenie rozwiązań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej poprzez podnoszenie poziomu świadomości społecznej,
- ✓ Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- ✓ Rozwijanie i wykorzystywanie zdalnych form przekazu i komunikacji w zakresie dotyczącym realizacji zadań wynikających z ustawy.

Rozwój oferty dla osób i rodzin uwikłanych w przemoc, w tym działania podejmowane w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy świadkom przemocy domowej, osobom doznającym przemocy domowej oraz na rzecz osób stosujących przemoc domowej.	
<i>Kierunki działań:</i> - zwiększanie dostępności pomocy - prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie - zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom doznającym przemocy domowej - pomoc osobom stosującym przemoc domową - zwiększenie wiedzy o istniejących formach przemocy - podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową - zapewnienie ochrony lub zagrożonym - zapewnienie ochrony przemocą domową - tworzenie warunków umożliwiających zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych osobom doznającym przemocy domowej	<i>Sposoby realizacji:</i> - tworzenie grup wsparcia - pomoc psychologiczna - pomoc prawna - pomoc terapeutyczna - prowadzenie poradnictwa w ramach punktu konsultacyjnego - organizowanie indywidualnych i grupowych spotkań edukacyjnych dla osób doznających przemocy domowej - upowszechnienie baz danych instytucji udzielających pomocy oraz informatorów zawierających bazy teleadresowe - upowszechnienie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej - współpraca z organizacjami

	pozarządowymi świadczącymi pomoc na rzecz osób doznających przemocy - kierowanie do programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową - prowadzenie procedur „Niebieskich Kart” - tworzenie warunków sprawnego funkcjonowania grup diagnostyczno – pomocowych - tworzenie warunków sprawnego funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego - opracowanie i realizacja programów edukacyjnych/ wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program
Wdrożenie rozwiązań w zakresie profilaktyki przeciwdziałania przemocy domowej poprzez podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej	
<i>Kierunki działań:</i> - podnoszenie poziomu świadomości społecznej na temat przemocy domowej: skutków, przyczyn, mechanizmów, stereotypów - zwiększenie wiedzy w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej - zmiana postaw i zachowań społecznych wobec osób stosujących przemoc domową - zwiększenie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców - diagnozowanie zjawiska przemocy	<i>Sposoby realizacji:</i> - udział w kampaniach ogólnopolskich - organizacja lokalnych kampanii przeciwdziałania przemocy domowej - organizacja spotkań edukacyjno – informacyjnych - edukacja kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki przemocy domowej - promowanie pozytywnych postaw wzmacniających rolę rodziny - promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy i informowanie o zakazie stosowania kar cielesnych - realizacja warsztatów dla rodziców - dystrybucja plakatów, ulotek, broszur materiałów edukacyjnych - monitorowanie pomocy udzielonej osobom doznającym przemocy domowej
Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej	
<i>Kierunki działań:</i> - zwiększenie wiedzy i wzmacnianie umiejętności pracowników służb - podnoszenie kompetencji osób pracujących w GOPS - wzmacnianie umiejętności praktycznych - poprawa sprawności i jakości usług świadczonych w zakresie przemocy domowej - rozwijanie współpracy między instytucjami, służbami i podmiotami	<i>Sposoby realizacji:</i> - organizacja szkoleń, seminariów, warsztatów, konferencji - organizacja wsparcia m.in. w formie superrewizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia - dofinansowanie szkoleń dla osób działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej - udział w zewnętrznych formach dokształcania i doskonalenia zawodowego,

działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej - diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków ZI i GDP	w tym nadających kwalifikacje osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy i stosującymi przemoc -wprowadzanie elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w prowadzone działania poszczególnych instytucji, służb i pozostałych podmiotów
Rozwijanie i wykorzystywanie zdalnych form przekazu i komunikacji w zakresie dotyczącym realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	
Kierunki działań: - rozwój strony www - organizowanie i podnoszenie umiejętności pracy zdalnej w zakresie komunikacji z kadrami różnych instytucji, jak również z osobami indywidualnymi - uzupełnienie i unowocześnienie bazy informatycznej, w tym sprzętu i oprogramowania	Sposoby realizacji: - organizowanie szkoleń, warsztatów - zakup sprzętu i oprogramowania, itp.

Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że realizowane w ramach Programu działania doprowadzą do zwiększenia jakości i skuteczności pomocy i wsparcia środowisk dotkniętych przemocą domową lub zagrożonych występowaniem zjawiska przemocy domowej poprzez:

- ✓ podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym o możliwościach i dostępnych formach pomocy i wsparcia,
- ✓ wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- ✓ zapewnienie dostępności do pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej oraz osobom stosującym przemoc,
- ✓ zapewnienie dobrej jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doświadczających przemocy domowej,
- ✓ podnoszenie kwalifikacji i wzmocnienie kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób doświadczających i stosujących przemoc domową.

Źródła finansowania Programu

- ✓ Budżet gminy

- ✓ Środki przeznaczone na przeciwdziałanie przemocy domowej
- ✓ Budżet państwa
- ✓ Środki zewnętrzne

Monitoring i ewaluacja Programu

Ocena jakości realizowanych w ramach Programu działań będzie odbywała się w oparciu o prowadzony monitoring oraz diagnozę zjawiska dokonania przynajmniej raz w trakcie realizacji Programu.

Monitoring będzie odbywać się w oparciu o wskaźniki działań, które będą corocznie weryfikowane:

- ✓ Liczba lokalnych kampanii społecznych
- ✓ Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego
- ✓ Liczba utworzonych grup diagnostyczno – pomocowych
- ✓ Liczba prowadzonych procedur „Niebieskich Kart”
- ✓ Liczba osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty”
- ✓ Liczba osób korzystających ze specjalistycznego poradnictwa
- ✓ Liczba dzieci, którym zapewniono ochrony
- ✓ Liczba szkoleń z zakresu przemocy domowej

UZASADNIENIE

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Bralin na lata 2024 – 2030

Art. 6 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej stanowi:

1. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
2. Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:
 - 1) Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Wejście w życie ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadziło wiele zmian w obrębie zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, zasad postępowania wobec osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową.

W związku z powyższym zachodzi konieczność dostosowania zapisów w Gminnym Programie do obecnie obowiązujących przepisów.

Przyjęcie powyższej uchwały jest uzasadnione i konieczne.

WÓJT

Karol Wanżek